

Ja of nee:

- Ik wil graag dat iedereen gelukkig is.
- Ik weet wat mensen nodig hebben nog voordat ze me iets vragen.
- Ik heb wel eens bloed gegeven.
- Ik zou mijn nier afstaan als ik daarmee een goede vriend(in) kon redden.
- Ik zou mijn nier afstaan als ik daarmee een onbekende kon redden.
- Ik kom over het algemeen oprecht over.
- Ik geef meer dan ik ontvang.
- Mensen maken wel eens misbruik van me.
- Anderen vergeven is in principe een goede zaak.

Op elk van de bovenstaande vragen zou ik vandaag een ander antwoord geven dan ik vorig jaar zou hebben gedaan. Terwijl ik nota bene zelf de vragen heb opgesteld. Ik zou namelijk degene zijn die met een heel nieuwe definitie van ‘zedendelinquent’ kwam door juist te kijken naar wat iemand tot slachtoffer maakt. De vragenlijst maakte deel uit van mijn masterscriptie Forensische Psychologie aan het John Jay College of Criminal Justice. Een filosoof heeft ooit gezegd: ‘De drempel is de plaats van de verwachting.’ Ik bevond me op de drempel om alles te krijgen wat ik wilde.

Vandaag zou ik mezelf eerder de volgende vraag stellen:

Kan ik het mezelf vergeven?

Het college ging over slachtofferschap, oftewel: victimologie. Is er net als in de hersenen van de dader in het karakter van het slachtoffer sprake van een bepaalde symbiotische gril? De hoogleeraar gebruikte daarbij het stockholmssyndroom als voorbeeld, bij vrouwen die langdurig mishandeld zijn. Alleen staat dat syndroom – en dat benadrukte ze – niet in het handboek voor de classificatie van psychische stoornissen, de DSM-5, maar wel in wetteksten over strafrecht. Waarom? Ik dacht dat ik het antwoord daarop wist.

De les had me geïnspireerd en ik wist niet hoe snel ik naar huis moest gaan, verder met mijn onderzoek. Maar ik voelde me ook een beetje schuldig omdat ik mijn appartement het liefst weer voor mezelf had en ging daarom onderweg even langs bij Fortunato Brothers om een zak *pignoli*-koekjes voor Bennett te kopen.

Ik woonde op de bovenste verdieping van een houten rijtjeshuis met een gepotdekselde gevel in Williamsburg in Brooklyn, maar dan dus niet waar alle hipsters wonen. Mijn straat was eerder wat ze de ‘Oude Wereld’ noemen, met Italiaanse vrouwen die elke dag hun stoepje aanveegden en eigenwijze, gepensioneerde mannetjes die bij Fortunato zaten te schaken. Op de hoek zat een winkel waar je grafstenen én brood kon kopen; Bennett noemde die Broodzerk. Er gingen geruchten dat de eigenaar vroeger voor een van de grote maffiafamilies had gewerkt. Zijn personeel, van wie niemand onder de tachtig was, zat vaak met een sigaartje op de plastic stoeltjes voor de winkel. De ijscokar speelde het thema uit *The Godfather*. Mensen zeiden: ‘Dit is HBO niet, dit is onze wijk.’

Om bij mijn voordeur te komen moest je eerst achtenzestig treden van een wenteltrap op. Op weg naar boven rook je de etnische potpourri in het gebouw: op de eerste verdieping gefruite knoflook, op de tweede gekookte kool, daarna gebakken chorizo en dan, helemaal bovenin, mijn appartement, waar nooit gekookt werd.

Alleen stond die voordeur nu open. Blijkbaar was Bennett vergeten de kapotte deurknop even op en neer te bewegen, zoals ik hem had gevraagd te doen. Nu hadden de honden kunnen ontsnappen. Ik had er drie: Cloud, een grote Pyreense berghond die ik ook wel ‘het grote witte doek’ noemde, en Chester en George, twee grappige, veeleisende pitbullkruisingen waar ik me voorlopig over had ontfermd. De honden waren de enige bron van onenigheid tussen Bennett en mij. Hij vond dat ik niet elke zwerfhond moest willen redden terwijl mijn werk eronder leed, maar volgens mij kon hij gewoon niet tegen de hondenharen op zijn truien. Bennett had het altijd koud, zelfs in de zomer. Hij beweerde dat hij leed aan het syndroom van Raynaud, waarbij de bloedvaten in je handen en voeten zich samentrekken, die daardoor altijd koud aanvoelen. Bennett was bang voor het vergevorderde stadium, waarbij je vingers en tenen zelfs kunnen afsterven. Toch voelden zijn handen nooit koud aan op mijn huid. Mij zou je eerder warmbloedig noemen; ik had het altijd warm. In de lente was ik een van de eersten die sandalen droegen. Ik had nooit een sjaal om en werd nooit verkouden van de airco. En dat kwam niet doordat ik aan de zware kant was.

Toen ik met mijn schouder de deur openduwde, me voorberidend op het woeste welkomstgekwispel aan de andere kant, zag ik dat er rozenblaadjes over het kleed in de hal waren gestrooid. Had Bennett dat gedaan? Dat leek me nogal afgezaagd, niets voor hem. Een man die alles onthoudt wat je hem vertelt, heeft zulke clichés niet nodig. Bennett had me door op een manier zoals ik dat nog nooit eerder had meegemaakt. Het was geen kwestie van oplettendheid, eerder dat hij al wist wat ik wilde voor ik het zelf doorhad, of het nou op een menukaart was, op een scherm of via een luidspreker. En uiteraard strekte die kennis zich ook uit tot de slaapkamer.

Ik bukte me om een van de blaadjes op te rapen en zag dat het pootafdrukken waren. Dus toch geen afgezaagd romantisch gebaar. Iets wat nu eerder een abstract bloemensjabloon leek,

bleek dwars over de houten vloer helemaal door te lopen naar de slaapkamer. Hadden Chester en George de afvalbak soms weten open te krijgen? Honden slepen de restjes puttanesca's door je hele huis... Nog zo'n gemeenplaats waar ik niet in geloofde. Hoewel Bennett zich ergerde aan de half afgekloven botten die ze in mijn appartement lieten slingeren, waren Chester en George echte heertjes. Dat hij wel eens over hun botten en piepbeesten struikelde was een van de redenen dat hij het liefst wilde dat ik een permanent adres voor ze zou vinden of ze zou terugbrengen naar het asiel in East Harlem waar ik ze juist uit gered had. Door een donatie aan een dierenopvang in de buurt was ik blijkbaar op een mailinglijst terechtgekomen en nu kreeg ik bijna dagelijks foto's van en verhalen over honden die nog maar een paar uur te leven hadden als ik niet direct in actie kwam.

Chester en George hadden al in de dodencel gezeten en stonden op de nominatie om in te laten slapen. Op de foto zaten ze tegen elkaar aan geleund, allebei met een poot omhoog bij wijze van begroeting. Daar was ik niet tegen opgewassen. Toen ik in het asiel kwam stond op het kaartje bij hun hok: GEEN BIJZONDERHEDEN. Een van de medewerkers vertelde me dat dat het best mogelijke gedrag betekende. Ze hadden nooit iets anders gedaan dan anderen liefde geven zonder daar iets voor terug te hoeven. Ik vulde de papieren in, met de bedoeling dat ik ze tijdelijk onder mijn hoede zou nemen, betaalde tweemaal een bijdrage in de kosten en was ze de volgende dag samen met Cloud in een deellauto van Zipcar gaan ophalen.

Bennett kon de chaos van drie grote honden in een klein appartement niet goed hebben. Misschien had hij ergens ook wel gelijk dat ze mijn leven te veel bepaalden. Waren mijn reddingsacties misschien een vorm van ziekelijk altruïsme? Dat was de kern van mijn onderzoeksopzet: een test om extreem empathische slachtoffers te identificeren, die zichzelf bovendien zozeer wegcijferen dat ze daardoor onbewust juist daders aantrekken.

Bennett had orde nodig om te kunnen functioneren, ik een

slordige, liefdevolle heksenketel. Wanneer hij vanuit Montreal naar mij kwam, hing hij zijn Oxford-overhemden en katoenen broeken keurig op, terwijl ik mijn leggings, hemdjes en vestjes van veganistisch leer verkreukeld en al op de stapel op bed smeed. Hij ruimde de afwasmachine uit die hij had gevuld en aangezet, terwijl ik de vuile vaat in de gootsteen opstapelde. Wat ik nog het moeilijkst vond was dat hij het niet fijn vond wanneer de honden bij ons op bed sliepen. Hij mocht de honden niet, en dat wisten ze. Dat merken honden nu eenmaal. Ze gehoorzaamden hem wel, maar Bennetts bevelen klonken onnodig streng, iets wat ik hem al meerdere malen had gezegd. Hoe zouden we ooit met z'n allen kunnen samenwonen?

Cloud kwam als eerste naar me toe en duwde met haar berenformaat de andere twee aan de kant. Alleen begroette ze me niet op de voor haar gebruikelijke enthousiaste manier, namelijk door haar enorme voorpoten tegen mijn schouders aan te zetten. Het was overduidelijk dat ze bang en gespannen was. Ze drentelde met haar oren plat achterover om me heen. Het leek alsof ze met één zij tegen een pas geverfde muur had gestaan. Alleen had ik niets geverfd, en als ik dat al had gedaan, dan zou ik zeker geen rood hebben uitgekozen.

Ik liet me op mijn knieën zakken en betastte haar natte vacht op zoek naar beetsporen, maar ze leek niet gewond en het bloed zat ook alleen op haar vacht, niet op haar huid. Ik zei 'sorry' tegen Chester en George vanwege mijn onterechte verdenking. Het was maar goed dat ik al op mijn knieën op de grond zat, anders zou ik door een eerste golf van duizeligheid alsnog tegen de vlakke zijn gegaan. Ik checkte de andere twee meteen ook om te kijken of ik de oorzaak van al dat bloed kon vinden. Mijn hart ging tekeer. Een nieuwe aanval van duizeligheid overviel me. Ook zij waren niet gewond. Ik leunde voorover om te voorkomen dat ik zou flauwvallen.

'Bennett?' Ik duwde Chester opzij, die bezig was het bloed van mijn handen te likken.

Ik zag dat mijn nieuwe bank – een cadeautje van mijn paar jaar oudere broer Steven om het moment te markeren dat ik definitief geen twintiger meer was maar een echte volwassene – ook onder de vlekken zat. Ik probeerde de honden bij me te krijgen, maar ze bleven maar om me heen drementelen en belemmerden me naar de slaapkamer te lopen. Mijn appartement was lang en smal, zeg maar formaat treinwagon, en elke kamer kwam op de hal uit. Als je er een kogel afschoot zou je geen enkele muur hoeven te raken. Vanwaar ik nu stond, kon ik de onderste helft van het bed in de slaapkamer zien. Ik zag Bennetts been.

‘Wat is er met de honden gebeurd?’ vroeg ik.

Ik liep door het halletje en zag dat de rode vegen langer werden.

Bennett lag op zijn buik op de vloer van de slaapkamer met zijn been nog op het bed. Alleen zaten die twee lichaamsdelen niet meer aan elkaar vast. Het eerste wat ik bedacht was dat ik ervoor moest zorgen dat hij niet in zijn eigen bloed zou stikken, maar toen ik me op mijn knieën liet zakken zag ik dat hij niet op zijn buik lag. Hij keek omhoog, of zou dat hebben gedaan als hij nog ogen had gehad. Stom genoeg hoopte ik nog heel even dat het niet Bennett was, maar een inbreker die door de honden was aangevallen. Ondanks de shock wist ik dankzij mijn opleiding dat dit niet door een mens kon zijn veroorzaakt. Het bloedspatpatroon vertoonde geen tekenen van emotie en ik beschikte over voldoende forensische kennis om te weten wat ik voor me zag. De analyse van bloedspoorpatronen is accurater dan je zou denken. Je kunt daaruit het soort letsel afleiden, de volgorde waarin het is toegebracht, het soort wapen dat daarbij gebruikt is en of het slachtoffer wel of niet bewoog terwijl de verwondingen werden toegebracht. In dit geval bestond het letsel uit beetsporen en was het lichaam zwaar verminkt. Bennetts handen waren ontveld, wat inhield dat de huid was losgetrokken toen hij probeerde terug te vechten. Zijn rechterbeen was bij zijn knie losgerukt.

In dit geval was het ‘wapen’ een dier geweest, of dieren. De wondranden waren gerafeld, geen rechte strepen zoals bij een lemmet, en er ontbraken hele happen weefsel. De bloedvegen wezen erop dat hij over de vloer was gesleurd. Zijn rechtervoet en zijn onderbeen waren waarschijnlijk nadat hij was aangevallen op het bed getrokken. Het hoofdeinde van het bed en de muur erachter zaten vol zogenoemde geprojecteerde bloedspatten, vermoedelijk van zijn halsslagader.

Achter me hoorde ik de honden hijgen, in afwachting van een teken van mij wat er nu zou gebeuren. Ik probeerde de paniek te onderdrukken en met een zo vlak mogelijke stem ‘af’ tegen ze te zeggen en, toen ze eenmaal zaten, ‘blijf’. Ik werd me bewust van een andere geur, die de bloedgeur verdrong. Hij leek van mijzelf te komen. Ik kwam heel langzaam overeind en liep in slow motion om de honden heen. Cloud stond op en zou achter me zijn aan gekomen als ik haar niet nog een keer had opgedragen te blijven zitten. Chester en George waren volledig op mij gericht, hoewel ze niet bewogen toen ik doorliep naar de badkamer. Zodra ik over de drempel was sloeg ik de deur achter me dicht en gooide mijn gewicht ertegenaan voor het geval ze me zouden volgen. Ik hoorde ze aan de andere kant janken.

Ik had nog geen shock, maar dat zou niet lang meer duren. Ik zat nog in het tranerige schemergebied van dankbaarheid dat ik nog leefde. Raar genoeg voelde ik me half bedwelmd, alsof ik net een belangrijke prijs had gewonnen. En dat was op zich ook zo... Mijn leven. Alleen duurde de roes maar een paar seconden. Het lukte me de vreemde trance van me af te schudden. Ik wist dat ik een ambulance moest bellen. Hij kon onmogelijk nog leven, maar stel dat ik het mis had. Stel dat hij pijn had. Alleen zat mijn mobieltje in mijn handtas, die ik samen met mijn sleutels op de schouw had gelegd. Ik ving ritsel- en scheurgeluiden van papier op en herinnerde me de zak met koekjes. Die zal ik net hebben laten vallen en die hadden de

honden nu dus gevonden. Ik deed de deur voorzichtig open en liep langs de slaapkamer naar mijn tas. Hoelang zouden ze erover doen om de koekjes te verslinden? Ik stond stijf van de adrenaline, maar wist de neiging te onderdrukken om mezelf in veiligheid te brengen en de voordeur uit te rennen. In plaats daarvan pakte ik mijn handtas en liet de honden intussen geen moment uit het oog. Eindelijk was ik dan toch weer in de badkamer, verschanst achter de dichte deur. Ik stapte in de lege badkuip – alsof het oude gietijzeren bad op pootjes me kon beschermen – en toetste het alarmnummer in. Dat lukte me pas bij de tweede poging. Toen de telefoniste me vroeg welke dienst ik nodig had, kwam er geen geluid uit mijn mond. Ik kon niet eens gillen.

‘Verkeer je op dit moment in gevaar?’ zei een volwassen klinkende vrouwenstem.

Ik knikte verwoed.

‘Ik ga ervan uit dat je stilte “ja” betekent. Kun je me vertellen waar je bent?’

‘In de badkamer.’ Ik fluisterde mijn adres.

‘De politie is onderweg. Ik blijf aan de lijn met je. Is er een indringer in je huis?’

Ik hoorde de honden aan de andere kant van de badkamerdeur. Het gejammer was erger geworden. Ze waren nu jankend aan de deur aan het krabben.

Ik reageerde niet.

‘Als er een indringer in je huis is, tik dan met je vinger één keer tegen de telefoon.’

Ik tikte driemaal.

‘Zijn er wapens bij betrokken? Tik één maal.’

Ik tikte eenmaal.

‘Meer dan één wapen?’

Ik tikte nog een keer.

‘Vuurwapens?’

Ik schudde mijn hoofd en legde de telefoon op de bodem van

de badkuip. De telefoniste bleef tegen me praten, maar ze klonk heel ver weg. Het schudden van mijn hoofd – nee, nee, nee – voelde net zo geruststellend als wanneer iemand je wiegt.

Een van de honden begon mee te janken met het geluid van de naderende sirene. Cloud. Ik moest altijd grinniken wanneer ze aan de stedelijke versie van een roedel wolven meedeed. Alsof de verwende Cloud – ik poetste haar tanden elke week! – ook maar een grammetje wild beest in zich had. Alleen joeg haar ge-jank me nu wel de stuipen op het lijf.

‘De politie is er,’ zei het stemmetje uit de telefoon op de bodem van het bad. ‘Tik eenmaal als de insluipers nog binnen zijn.’

De honden begonnen te blaffen door het geluid van de naderende voetstappen op de trap en even later door het morrelen aan de deur.

‘Politie! Doe open!’

Ik probeerde iets te roepen, maar het enige geluid dat uit mijn mond kwam was een héél zacht piepje, nog ieler dan de stem die me bleef vragen of de ouders nog binnen waren. Het enige antwoord dat de politie te horen kreeg was geblaf.

‘NYPD! Doe de deur open!’

Het blaffen hield aan.

‘Bel de hondenbrigade!’ hoorde ik een van de mannen roepen.

Het volgende wat ik hoorde was dat de deur werd opengebroken en toen één enkel keihard schot.

Het jankje dat erop volgde klonk even treurig als een menselijke kreet. De andere twee honden stopten met blaffen.

‘Braaf zo, jongens. Brave hond,’ zei een van de agenten.

‘Volgens mij is deze dood.’

De voetstappen kwamen voorzichtig mijn kant op.

‘O shit. O jezus,’ zei de andere man.

Ik hoorde hem kokhalzen.

De deur van de badkamer vloog open en de jonge agent die binnenkwam trof mij in elkaar gedoken in de lege badkuip aan.

Hij hurkte naast me neer. Ik rook zijn zurige adem van het kokhalzen.

‘Ben je gewond?’

Ik had mijn benen opgetrokken, mijn gezicht tegen mijn knieën gedrukt en mijn handen in mijn nek geklemd.

‘De ambulance komt eraan. Ik wil graag even kijken of je bloedt.’ Hij legde zijn hand voorzichtig op mijn rug. Ik gilde. ‘Rustig maar, er kan je niets meer gebeuren.’

Ik bleef als bevroren in die opgekrulde houding zitten, dezelfde positie die schoolkinderen destijds leerden aan te nemen voor wanneer er een atoombom zou vallen. Ik wist toen nog niet dat die ‘bevriesreactie’ een van de symptomen van acute stress-stoornis is.

‘De hondenbrigade is er,’ zei de andere agent.

De ambulance moet op hetzelfde moment zijn gearriveerd, want een mannelijke verpleegkundige controleerde mijn pols terwijl zijn vrouwelijke collega keek of ik niet gewond was. Ik bleef opgekruld in de badkuip zitten.

‘Volgens mij is het niet haar bloed, maar ik kan haar buik niet goed zien,’ zei de vrouw. ‘Ik ga een infuus aanleggen. Dit zal even prikken, lieve schat.’

Ze stak een breinaald in mijn linkerhand. Ik gilde zo hard dat de honden weer begonnen te blaffen, maar het waren er nu nog maar twee.

‘We gaan je iets kalmerends geven zodat we kunnen kijken of je niet gewond bent.’

Een zwarte hitte kroop door mijn arm omhoog, alsof iemand me een warme handschoen had aangetrokken. Het zwart werd zo groot dat het voelde alsof ik erin kon klimmen, een genadige zwarte zak om in te verdwijnen.

‘We moeten haar een paar vragen stellen. Kan ze praten?’ vroeg een van de agenten.

‘Ze is in shock.’

‘Heet je Morgan Prager?’

Ik probeerde te knikken, maar de zwarte zak zat te strak.

‘Kun je ons vertellen wie hier in het appartement bij je was? We kunnen geen identiteitspapieren van de overledene vinden.’

‘Hooft ze ons wel?’ vroeg de andere agent.

Ik werd op een brancard getild en door mijn appartement gereden. Toen we langs de slaapkamer kwamen, deed ik mijn ogen open. Het tafereel kwam nu eerder als verwarrend dan als beangstigend op me over. ‘Wat is er gebeurd?’ vroeg ik met mijn nieuwe iele stemmetje.

‘Niet kijken,’ zei de vrouw.

Maar ik keek wel. Niemand bekommerde zich om Bennett. ‘Heeft hij pijn?’ hoorde ik mezelf vragen.

‘Nee, lieve schat, hij heeft geen pijn.’

Vlak voor ze me naar beneden droegen zag ik Chester op de vloer in de hal liggen. Waarom hadden ze hem neergeschoten? Cloud en George zaten allebei in een bench van de hondenbrigade met een label eraan waar GEVAARLIJKE HOND op stond.